

Podľa ekonóma Martina Kahanca do roku 2050 nastane pokles obyvateľov v dvoch tretinách regiónov EÚ, odísť chcú najmä mladí

9.7.2026 - | Nadácia Pontis

Slovensko nečelí len odlivu talentov, ale aj dlhodobým demografickým zmenám, ktoré môžu zásadne ovplyvniť budúcnosť viacerých regiónov. O tom, čo mladých ľudí motivuje zostať, odísť alebo sa po štúdiu vrátiť späť, hovoril ekonóm Martin Kahanec. Jedným z predpokladov, aby mladí videli svoju budúcnosť aj doma, je vytvárať priestor pre ich nápady, iniciatívy a hlas - aj prostredníctvom programu Impact Summit #nextgen.

Dáta Úradu komisára pre deti naznačujú, že o odchode do zahraničia uvažujú tri štvrtiny ľudí vo veku 16 a 17 rokov, pričom s určitosťou je o takomto kroku rozhodnutých až 38,3 % z nich. Ostať v cudzej krajine plánuje 42,3 %. Dôvodmi emigrácie sú podľa prieskumu najmä zlá sociálna a ekonomická situácia v krajine. Generácia Z pritom spomedzi iných vekových skupín zvažuje sťahovanie sa do cudziny najčastejšie.

Tento trend potvrdzujú aj medzinárodné dáta. Slovensko sa v rebríčku IMD World Talent Ranking 2025 umiestnilo na poslednom mieste spomedzi hodnotených krajín v ukazovateli odlivu talentov (brain drain). Inými slovami, zo všetkých sledovaných krajín čelí najvýraznejšiemu odchodu kvalifikovaných a vzdelaných ľudí do zahraničia.

Odliv mozgov tak nie je len témou jednotlivých životných rozhodnutí. Má dlhodobé dôsledky pre ekonomiku, inovácie a rozvoj regiónov. Ovplyvňuje aj schopnosť krajiny inovovať, rozvíjať regióny a vytvárať príležitosti pre ďalšie generácie. Týka sa preto celej spoločnosti.

Podľa profesora Stredoeurópskej univerzity vo Viedni Martina Kahanca bude trend pokračovať a zasiahne najmä východné a menej rozvinuté regióny. O ďalších prognózach aj o tom, ako mladých vrátiť domov, hovoril v diskusii *Keď škola nestačí: Ako nestrať mladú generáciu* spolu s výkonnou riaditeľkou Nadácie Pontis Martinou Kolesárovou a so CEO coworkingového centra Spot Borisom Podolákom.

Martin Kahanec. Foto: Marek Mucha/Nadácia Pontis

„Niektoré okresné mestá stratili za jednu dekádu aj vyše 15 % obyvateľov. Podľa Eurostatu do roku 2050 príde k poklesu populácie až v dvoch tretinách regiónov EÚ. Situácia sa týka najmä východného a juhovýchodu stredného Slovenska,“ vraví expert na populačnú ekonomiu Martin Kahanec. Vysvetľuje, že odliv bude mať dôsledky na celkovú kvalitu života v regióne. Prejaví sa predovšetkým zánikom základných služieb občianskej vybavenosti ako zatvorenými nemocnicami, školami, knižnicami či stratou investícií, čím sa bude problém ďalej prehľbovať.

Jedným z faktorov odchodu mladých je podľa Martiny Kolesárovej skutočnosť, že sa k nim nesprávame ako k rovnocennej súčasť spoločnosti. *„Nedávame mladým ľuďom hlas. Jedna vec, ktorú vie každý z nás urobiť, je mladých počúvať a vnímať, že majú čo povedať,“* hovorí M. Kolesárová.

Pozrite si aj:

- **Mladí nechcú byť len „budúcnosť“. Chcú cítiť, že ich hlas má miesto už dnes**
- **Hlas #nextgen: Potrebujeme mentálnu odolnosť. Vo všetkom zlom musíme hľadať viac dobra**

Príležitosti na dosah ruky

Účastníci diskusie sa zhodujú, že hoci je na Slovensku príležitostí menej, práve nepresýtenosť trhu vytvára priestor pre kreativitu a inovácie. *„Mali by sme ukazovať, že Slovensko nie je diera, ale práve vďaka jeho nenaplnenému potenciálu sa tu dajú robiť skvelé veci,“* hovorí M. Kolesárová.

Na Slovensku je aj vplyvom odlivu mozgov v súťaži talentov oveľa nižšia konkurencia. Je teda jednoduchšie nájsť uplatnenie v rôznych oblastiach. *„Výhodou je, že príležitosti, ktoré máme, sú pre mladých na dosah ruky,“* hovorí B. Podolák.

Riešením krízy je podľa diskutujúcich dať mladým priestor a potrebnú podporu na to, aby prevzali iniciatívu v líderských pozíciách. Rovnako sa zhodujú, že zmenu možno budovať aj na základe pozitívnych vzorov a spoločného príbehu. *„Často vidíme možno až príliš negatívne interpretácie reality. Ak chcete veci urobiť lepšie, vezmite to ako príležitosť, a dajte sa do toho,“* odkazuje mladým Martin Kahanec.

Diskusie sa zúčastnili ambasádori a ambasádorky programu #nextgen. Foto: Marek Mucha/Nadácia Pontis

Diskusia bola súčasťou aktivít programu Impact Summit #nextgen – rozvojovej platformy pre ľudí od 18 do 35 rokov, ktorá mladým ponúka mentoring, priestor na sieťovanie a zapojenie sa do tvorby podujatia Impact Summit. Účastníci a účastníčky sa tak stávajú ambasádormi eventu a získavajú príležitosť byť budúcimi rečníkmi a rečníčkami Impact Summitu. Ak sa chcete pridať k aktívnym mladým ľuďom, ktorým na svete okolo záležití, prihláste sa už túto jeseň.

Diskusný večer *Keď škola nestačí: Ako nestratiť (mladú) generáciu* vznikol v spolupráci s The Spot a programom Future Founders. Partnerom diskusií a programu Impact Summit #nextgen je Nadačný fond Telekom pri Nadácii Pontis.

<https://www.nadaciapontis.sk/novinky/podla-ekonoma-martina-kananca-do-roku-2050-nastane-pokles-obyvatelov-v-dvoch-tretinach-regionov-eu-odist-chcu-najma-mladi>